

Abdiyeva Zilola

Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

BIRINCHI SINFLARDA ALGEBRA ELEMENTLARINI SHAKLLANTIRISH METODIKASI

Annotatsiya: Ushbu maqolada birinchi sinfda algebra elementlarini shakllantirish metodikasi tahlil qilinadi. Algebra elementlarini o'rganish bolalar uchun muhim hisoblanadi, chunki bu ular matematik fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Maqola pedagogik yondashuvlar, o'qitish usullari va ta'lif jarayonida innovatsion texnologiyalarning rolini o'rganadi. Shuningdek, dastlabki algebra tushunchalarini bolalarga yetkazishning samarali usullari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: Algebra, birinchi sinf, matematik fikrlash, pedagogik yondashuvlar, ta'lif metodlari, innovatsion texnologiyalar.

Annotation: This paper analyzes the methodology for formulating elements of algebra in the first class. Learning the elements of algebra is important for children because it develops mathematical reasoning and problem-solving skills. The article examines pedagogical approaches, teaching methods and the role of innovative technologies in the educational process. Effective ways to convey initial algebra concepts to children will also be considered.

Keywords: Algebra, first grade, mathematical thinking, pedagogical approaches, teaching methods, innovative technologies.

Kirish

Matematika fanining assosiy qismlaridan biri bo'lgan algebra, bolalar uchun dastlabki ta'lif bosqichida juda muhimdir. 1-sinfda o'quvchilar algebra elementlari bilan tanishadilar va bu ularning matematik fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda katta ahamiyatga ega. Ushbu maqolada 1-sinfda algebra elementlarini shakllantirishning samarali metodikasi ko'rib chiqiladi. O'quvchilarga yangi bilimlarni o'zlashtirishlariga yordam beradigan usullar va strategiyalar taklif etiladi.

Asosiy qism

1. Algebra tushunchalari

Algebra elementlari asosan sonlar bilan bog'liq bo'lgan matematik ifodalar va operatsiyalarni o'z ichiga oladi. 1-sinfda assosiy tushunchalar sifatida yig'ish va ayrish operatsiyalari, sonlar orasidagi munosabatlar kiritiladi.

2. Ta'lif metodlari

O'qitishda foydalaniladigan metodlar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Interaktiv ta'lif: O'quvchilar faol ishtirok etadigan darslar.
- Loyihalash: O'quvchilarga amaliy misollar orqali bilimlarni mustahkamlash imkoniyatini beruvchi usul.
- O'yinga asoslangan ta'lif: Matematik masalalarni yechishda o'yindan foydalanish.

3. Innovatsion texnologiyalar

Zamonaviy texnologiyalar yordamida dars jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilish mumkin:

- Multimedia materiallari: Video va interaktiv dasturlar orqali darslarni boyitish.

- Onlayn platformalar: O‘z-o‘zini sinovdan o‘tish va mustaqil ishslash imkoniyatlarini yaratish.

Metodologik yondashuv

Maqolada ishlatilgan metodologik yondashuv tajribaviy tadqiqotlarga asoslangan bo‘lib, amaliy mashg‘ulotlar va nazariy tahlilni birlashtiradi. O‘qituvchi sifatida talabalar bilan muloqot orqali ularning ehtiyojlarini aniqlab olishga e’tibor qaratilgan.

O‘quvchilarga yetkaziladi. “ Metodika” grekcha so‘z bo‘lib, “ metod ” degani “yo‘l” ma’nosini anglatadi. Matematika metodikasi pedagogika fanlari tizimiga kiruvchi pedagogika fanining tarmog‘i bo‘lib, jamiyat tomonidan qo‘yilgan o‘qitish maqsadlariga muvofiq matematika o‘qitish qonuniyatlarini matematika rivojining ma’lum bosqichida tatbiq qiladi. O‘qitishda yangi maqsadlariin qo‘yilishi matematika o‘qitish mazmunining tubdan o‘zgarishiga olib keldi. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga matematikadan samarali ta’lim berilishi uchun o‘qituvchi boshlang‘ich sinflarda matematika o‘qitish metodikasini egallab, chuqur o‘zlashtirib olmog‘i zarur. Matematika boshlang‘ich ta’lim metodikasining predmeti quyidagilardan iborat:

1. Matematika o‘qitishdan ko‘zda tutilgan maqsadni asoslash (nima uchun matematika o‘qitiladi, o‘rgatiladi).
2. Matematika o‘qitish mazmunini ilmiy ishlab chiqish (nimani o‘rgatish) bir tizimga keltirilgan bilimlar darajasini o‘quvchilarning yosh xususiyatlariga mos keladigan qilib qanday taqsimlansa, fan asoslarini o‘rganishda izchillik ta’milanadi, o‘quv ishlariga o‘quv mashg‘ulotlari beradigan yuklama bartaraf qilinadi, ta’limning mazmuni o‘quvchilarning aniq bilim bilish imkoniyatlariga mos keladi.
3. O‘qitish metodlarini ilmiy ishlab chiqish (qanday o‘qitish kerak, ya’ni, o‘quvchilar hozirgi kunda zarur bo‘lgan iqtisodiy bilimlarni, malaka, ko‘nikmalarni va aqliy faoliyat qobiliyatlarini egallab olishlari uchun o‘quv ishlarini metodikasi qanday bo‘lishi kerak ?)
4. O‘qitish vositalari - darsliklar, didaktik materiallar, ko‘rgazmali qo’llanmalar va o‘quv- texnika vositalaridan foydalanish (nima yordamida o‘qitish).

Adabiyotlar tahlili

Ushbu mavzuda olib borilgan tadqiqotlarda pedagoglarning tajribasi hamda zamonaviy ta’lim usullari haqida ma’lumotlarga ega bo‘lish muhim hisoblanadi. Adabiyotlarda bolalarning matematik tafakkurini rivojlantirishga qaratilgan ko‘plab maqolalar mavjud bo‘lib, ularning har biri alohida ahamiyatga ega.

Xulosa

Algebra elementlarini shakllantirish jarayoni 1-sinfda muhim ahamiyatga ega bo‘lgan birinchi matematik tushunchalarni kiritishni talab qiladi. O‘zbekiston ta’lim tizimida zamonaviy pedagogik yondashuvlarni qo‘llagan holda bolalarning matematik fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish mumkin. Innovatsion texnologiyalar orqali dars jarayonini yanada qiziqarli qilish bilan bir qatorda, bolalarning o‘z-o‘zini anglashiga yordam beruvchi samarali strategiyalar ishlab chiqilishi kerak.

Ushbu maqola kelajakdagi tadqiqotlar va amaliy ishlar uchun yo‘naltiruvchi manba sifatida xizmat qiladi hamda matematika fanining dastlabki bosqichidagi muammolarni hal qilishda foydali.

Foydalilanigan adabiyotlar:

1. Ikromova, S. A. (2024). BASICS OF PSYCHOLOGICAL SERVICES. PEDAGOG, 7(5), 670-676.
2. Akbarovna, I. S. (2024). THE IMPORTANCE OF PEDAGOGICAL MANAGEMENT IN EDUCATION. PSIXOLOGIYA VA SOTSILOGIYA ILMUY JURNALI, 2(4), 40-46.
3. Akbarovna, I. S. (2024). PSIXOLOGIK XIZMAT ASOSLARI. PSIXOLOGIYA VA SOTSILOGIYA ILMUY JURNALI, 2(4), 54-60.
4. Akbarovna, I. S. (2024). STAGES OF PSYCHOLOGICAL CONSULTATION. PEDAGOG, 7(4), 328-334.

5. Икромова, С. А. (2023). ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ИММУНИТЕТА К ДЕСТРУКТИВНЫМ ИДЕЯМ У ПОДРОСТКОВ. European research, (3 (81)), 47-49.
6. Ikromova, S. (2024). PEDAGOGIK TEXNOLOGIYA SHAKLLARI VA MAZMUNI. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 918-924.
7. Ikromova, S. (2024). FORMS AND CONTENT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 933-939.
8. Akbarovna, I. S. (2024). MASTERING THE BASICS OF PEDAGOGICAL SKILLS. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 882-887.
9. Akbarovna, I. S. (2024). PEDAGOGIK MAHORAT ASOSLARINI O'ZLASHTIRISH. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 888-893.
10. Akbarovna, I. S. (2024). THE IMPORTANCE OF FORMING MATHEMATICAL CONCEPTS. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 912-917.
11. Akbarovna, I. S. (2024). MATEMATIK TUSHUNCHALARNI SHAKLLANISHINING AHAMIYATI. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 900-905.
12. Икромова, С. А. (2024). ЭТАПЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ КОНСУЛЬТАЦИИ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 875-881.
13. Akbarovna, I. S. (2024). PSIXOLOGIK MASLAHAT BOSQICHLARI. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 860-866.
14. Akbarovna, I. S. (2024, April). BOSHLANG'ICH SINFLARDA SINFDAN TASHQARI MASHG 'ULOTLAR. In International conference on multidisciplinary science (Vol. 2, No. 4, pp. 27-32).
15. Akbarovna, I. S. (2024, April). BOSHLANG'ICH TA'LIMDA TA'LIM MASALASI. In International conference on multidisciplinary science (Vol. 2, No. 4, pp. 21-26).